Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIII. № 240 JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, DECEMBER 17, 1996 CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 17-го ГРУДНЯ 1996 р. Ч. 240 РІК CIII.

Золото допоможе збагатити державний бюджет

Київ. — Державний бюджет України може збагатитися наступного року на 1.5 блн. дол. в наслідок налагодження процесу добування золота, повідомила 12-го грудня УНІАР, покликаючись на підрахунки члена Національної Академії Наук України Віктора Трефілова.

„Україна має чудові перспективи у золотовидобувній та золотопереробній галузях промисловості", — відзначено на пресконференції, на якій обговорено проєкт НАН про створення золотодобувної акціонерної компанії „Укрзолото".

Крім В. Трефілова участь у пресконференції взяли депутат і голова правління „Укрзолото" Сергій Чукмасов та голова парляментарної комісії з базових галузей Володимир Ємельянов.

Учасники повідомили, що в Україні існує три можливих шляхи видобутку золота: розроблення родовищ в Закарпатській, Кіровоградській, Одеській та Дніпропетровській областях; остаточне використання покладів у Павлодарі, Жовтих Водах і Кривому Розі та перероблення відпадків електронічної промисловости на Південному машинобудівному заводі в Дніпропетровському.

Відбулася нарада деканів Львівської Архиєпархії УГКЦ

Львів. — У середу, 11-го грудня, у Львові під проводом Єпископа-помічника Глави Української Греко-Католицької Церкви Любомира Гузара відбулася нарада деканів Львівської Архиєпархії УГКЦ, на якій були присутні представники 32 деканатів. На нараді розглядалися питання про церковну дисципліну постів.

Широка дискусія велася щодо створення рад. Ради в Церкві служать дорадчими тілами для єпископа, які допомагають йому в управлінні епархією і побудовані на представницькій основі. Вже створена Пресвітерська рада, яка складається зі священиків і мета якої — вдосконалювати, плянувати, перевіряти душпастирську діяльність в Архиепархії.

У найближчому часі буде створена також Економічна рада, фахівці якої займатимуться фінансовими справами під проводом єпископа. Буде створена і Душпастирська рада, до якої крім священиків входитимуть представники монашества і мирян.

Збори деканів розглянули також проблему фінансування архиепархіяльних проєктів і правління. На думку учасників зібрання, церковна спільнота мусить усвідомити, що на ній лежить відповідальність за матеріяльне утримання архиепархіяльних структур.

Відкриється новий університет

Київ. — Київський Державний Інститут Культури незабаром стане Київським Національним Університетом Культури і Мистецтв, повідомила 12-го грудня УНІАР.

День раніше в цьому закладі відбулася пресконференція, присвячена підвищенню його акредитації з третього до четвертого рівня. Університет також запровадить зимовий набір студентів.

„Для нашого інституту почався період нової історії, — сказав ректор Михайло Поплавський. — Вже розглядається питання про надання нам університетського статусу. Чекаємо указу Президента".

Вручивши М. Поплавському сертифікат про акредитацію, заступник міністра освіти В. Андрущенко сказав, що система платного набору, який почнеться 1-го лютого наступного року і активний підхід до вирішення власних проблем цілком себе виправдають.

У навчальних програмах закладу з'явилося багато нових спеціяльностей, таких як менаджер, економіст, юрист соціяльно-культурної сфери, фахівець з громадських відносин та інші.

На Союзівці відбудеться концерт Лідії Бичкової

Л. Бичкова (фото Г. Колесси).

Джерзі Ситі, Н. Дж. (Г. К.). —Святочною прикрасою для української громади-мешканців околиць Союзівки стане передріздвяний концерт відомої української сопрано, солістки Національної Опери України ім. Т. Шевченка, лавреатки міжнародного конкурсу Лідії Бичкової. Концерт відбудеться у неділю, 22-го грудня ц. р., на сцені концертової залі Союзівки, початок о год. 2-ій після полудня. Звучатимуть духовні твори, українські народні пісні та арії з опер відомих українських та західніх композиторів. Вступ — 5 дол.

ЗГІДНО З ВИСЛІДАМИ ОСТАННЬОЇ лікарської перевірки, функціонування серця російського президента Боріса Єльцина значно поліпшилося після пройденої ним минулого місяця операції, а його виздоровлення проходить без будь-яких комплікацій, як про це повідомив американський лікар-дорадник. „Він видужує чудово" підкреслив д-р Майкл ДіБейкі з медичної школи університету Бейлор у Гюстоні.

КОНФЕРЕНЦІЯ У ВАШІНҐТОНІ РОЗГЛЯДАЛА РОЛЮ УКРАЇНИ В СВІТІ

Вашінґтон. (УНІАР). — П'ятій річниці крайового референдуму, що знаменував початок процесу міжнародного визнання незалежности України, присвячено науково-практичну конференцію "Україна і світ", яка розпочала свою працю 12-го грудня у Вашінґтоні, — повідомило Міністерство Закордонних Справ України.

Впродовж трьох днів науковці і політологи багатьох країн світу, експерти у галузі міжнародних відносин і дипломати розглядали різні аспекти зовнішньої політики України, її ролю і місце в сучасному світі. Організаторами конференції виступили провідні американські університети — Гарвардський та Джорджа Вашінґтона — за сприянням амбасади України в ЗСА.

У праці цього міжнародного форуму беруть участь представники України — перший заступник міністра закордонних справ Антон Бутейко, амбасадори України Юрій Щербак і Борис Тарасюк, співробітники амбасади України у Вашінґтоні.

З привітальним словом до учасників конференції звернувся ректор університету Джорджа Ва-шінґтона, почесний доктор Одеського Університету Стівен Трахтенберг. Він підкреслив, що проведення такого представницького зібрання у столиці ЗСА ще раз засвідчило міжнародне визнання важливої ролі, що її відіграє Україна на світовій арені.

Велику увагу учасників конференції привернув виступ першого заступника міністра закордонних справ Антона Бутейка, присвячений внутрішнім пріоритетам та імперативам зовнішньої політики України. Учасники конференції обговорили особливості та перспективи відносин України з сусідніми державами, зокрема, з країнами Центральної Европи.

"Майбутнє України вирішальною мірою залежить від її здатности утвердитися як центральноевропейська держава. Саме через Центральну Европу лежить шлях інтеґрації України в европейські і трансатлантичні структури", — заявив у своєму виступі відомий американський політолог Збіґнєв Бжезінський.

Він навів слова з лис-та першого заступника державного секретаря ЗСА Стровба Толбатта на адресу Українсько-американського консультативного комітету. В листі підкреслено, що рішення ЗСА проголосити стратегічне партнерство з Україною стало "визнанням дедалі зростаючої спільності наших вартостей і цілей". Це рішення було продиктовано також усвідомленням того факту, що сильна, квітуча, демократична і незалежна Україна може мати критично важливий вплив на стабільність і добробут цілої Европи, що "відповідає стратегічним інтересам національної безпеки ЗСА".

Ґрінпіс протестує проти надмірного хлорування води

Київ. — 13-го грудня Ґрінпіс, організація, яка бореться за чисте довкілля, розпочала акцію проти надмірного хлорування води в Києві, яке не відповідає санітарним нормам, повідомила УНІАР.

Активісти Ґрінпісу, зібравшись біля будинку Київської міської державної адміністрації під гаслами „Ні — хлоруванню!" та „Чисту воду — кожному!", закликали владу ухвалити плян впровадження безпечніших і безхлорних способів очищення води.

В інтерв'ю кореспондентові УНІАР учасники протесту заявили, що вони чекатимуть зустрічі з головою адміністрації Олександром Омельченком і домагатимуться від нього вжиття заходів щодо поліпшення ситуації з водопостачанням, а також визнання, що якість води в Україні, а в Києві зокрема, не відповідає санітарним нормам.

Представник пресслужби міської адміністрації Ростислав Карандєєв вважає, що на ці заходи не вистачить фондів, які передбачені в міському бюджеті.

Подали до суду на "Пепсіко"

Джерзі Ситі, Н. Дж. — Мешканець міста Линвуд, Ваш., Джан Ленард вніс до суду справу проти "Пепсіко", вимагаючи, щоб концерн виконав рекламову обіцянку. Рекламуючи свій напій на телевізії, "Пепсіко" пропонувала американцям "збирання точок" при закупах її продукту. 7 мільйонів точок мало вистачити для одержання від концерну військового літака-мисливця "Гаррієр".

Ленард спільно з приятелями зібрали згаданих 7 млн. точок, однак "Пепсіко" не поспішає з виконанням обіцянки. На допомогу фірмі несподівано прийшов Пентаґон. Представник Департаменту оборони сказав, що навіть якщо Ленард виграє справу в суді, не одержить "Гаррієра", поскільки бойових літаків не продається "широкій публіці". Крім того представник Пентаґону сказав, що такі літаки дуже коштовні у використанні.

КОЗИ В РЕЗИДЕНЦІЇ

Джерзі Ситі, Н. Дж. — Віцепрезидент Зімбабве Джошуа Нкомо на території своєї офіційної резиденції в чудовій дільниці столиці утримує 100 кіз. Таке очевидне порушення розпоряджень щодо правила утримання домашніх тварин у межах міста викликало невдоволення сусідів віцепрезидента, котрі поскаржилися до міського уряду.

В міській раді підтверджено факт присутности кіз на території резиденції, але позивачам відмовлено в оцінці поведінки ветерана політичного життя держави.

Експерти сумніваються в демократичності Росії

Сан Франсіско, Каліфорнія. — Журнал „Ню Ріпаблік" оприлюднив статтю професора соціології Каліфорнійського університету Тима МекДенієла про теперішню ситуацію в Росії, під промовистим заголовком „Історія повторюється".

Автор стверджує, що в сучасній Росії відбуваються події, які мають прямі аналогії в давній російській історії. Наприклад, цар Іван Ґрозний, натрапивши на поважну опозицію, вдав зі себе покривдженого і залишив Москву. В цей спосіб ошуканий народ став співчувати цареві і вимагати його повернення. Іван Ґрозний вернувся і запровадив криваву диктатуру.

Подібне було і на початку встановлення комуністичної диктатури, коли Ленін вже був смертельно хворий, і одурений народ підтримав Сталіна в його боротьбі з Троцьким.

Тепер така сама ситуація виникла у зв'язку з відстороненням від влади Алєксандра Лебедя, який не перестав бути авторитетним серед народу.

Проф. Т. МекДанієл каже, що дії президента Боріса Єльцина ніколи не були вислідом його прихильности до демократії. Замість того, щоб керувати з допомогою законодавчої влади і політичних партій, Єльцин, як у свій час царі, шукає різних фаворитів і діє через особистих післанців по всій країні.

Децентралізація державної системи привела до того, що маси вже не чекають від уряду важливих рішень, пов'язаних з їхнім життям і потребами. Єльцин, свідомо чи мимовільно, поспріяв, щоб в Росії утворилася нова еліта, яка тепер настільки зміцніла, що протиставляє себе і урядові, і суспільству в цілому.

Ворожнечі між жидами і арабами не видно кінця

Бейт-Ель, Палестина. — Прем'єр-міністер Ізраїля Беньямін Нетанягу має твердий намір розбудовувати жидівські поселення на західньому березі Йордану. Це своє рішення він оприлюднив невдовзі після того, як країною прокотилася хвиля масового обурення з приводу вбивства палестинськими терористами мешканки одого з поселень та її 12-річного сина.

Відповідальність за цей новий злочин взяв на себе Народний фронт визволення Палестини — екстремістична організація, яка виступає проти мирного процесу між Ізраїлем і палестинцями.

Виступаючи на похоронах 42-річної Іти Цур та її сина Ефраїма, прем'єр Б. Нетанягу тремтячим від хвилювання голосом сказав: „Коріння жидівського народу — в землі Бейт-Ель і це коріння ми не тільки не збираємося виривати, а навпаки — будемо всіма силами поглиблювати. Ми залишаємося тут, ми будемо далі розбудовувати наші поселення, ми тут живемо і житимемо завжди".

Б. Нетанягу висунів категоричну вимогу, щоб влада палестинської автономії активно сприяла у затриманні терористів. Наступного дня після вбивства ізраїльські війська оточили Рамалляг щільним кільцем, запровадивши пильну контролю на в'їзді і виїзді з палестинської території.

Тим часом член політичного керівництва Народного Фронту визволення Палестини Абу Агмед Фуад зробив таку заяву: „Ми продовжуватимемо нашу боротьбу, поки жиди не припинять окупації нашої землі і поки не перестануть будувати нових поселень в Палестині. Ми остерігали, що будемо вести нашу боротьбу різними формами, в тому числі збройними".

В Україні

(З інформацій УНІАР)

ЗАСНУВАЛИ "АСКАНІЮ-ТАД"

ХЕРСОНЩИНА. — Тут цюріхська компанія "Тад-корпорейшн", яка є дочірньою компанією японської фірми "Мураяма", спільно з Українським науково-дослідним інститутом тваринництва степових районів (УНДІТСР) "Асканія Нова" створили сучасну базу для переробки продукції тваринництва та зерна під назвою "Асканія-Тад". Статутний фонд компанії — 187 млн. дол. УНДІТСР "Асканія Нова" вніс 75 відсотків статутного капіталу у вигляді метеріяльних цінностей. На сьогоднішньому етапі підприємство плянує експортувати українську вовну, яка за своєю якістю не поступається популярній у світі вовні з голляндських овець. Спільне підприємство займається також туристичною справою та організацією міжнародних наукових симпозіюмів та конференцій.

СТАН ВИРОБНИЦТВА НА ЛУГАНЩИНІ

ЛУГАНСЬКЕ. — У зв'язку з падінням платоспроможности, в області зменшилося виробництво будівельних матеріялів до 30 відсотків. Більшість із 82 підприємств будівельної індустрії опинилася в критичному стані. Їхній виробничий потенціял використовується на 10—30 відсотків. Відсутність попиту є причиною різкого зменшення виробництва на цегельних, залізо-бетонних та столярних підприємствах на 58-60 відсотків, а 12 підприємств взагалі припинили працю. У стабільному ритмі працюють заводи з виробництва скла в Лисичанському, які більшу частину своєї продукції вивозять за кордон. Виробництво будівельного скла збільшилося на 132.3 відсотка. Зросли обсяги виробництва і на Луганському ливарно-механічному заводі, продукція якого також іде на експорт, наприклад радіятори. Також Луганський емальовий завод, який виготовляє хатні ванни та вмивальні. Завод "Сантехдеталь" більше ніж у двічі збільшив виробництво газопровідних труб.

ПІДТРИМУЮТЬ ЗВЯГІЛЬСЬКОГО

ДОНЕЦЬКЕ. — Тут виборці Київського району міста зібрали 16,000 підписів під листом до голови Верховної Ради України Олександра Мороза з проханням виявити об'єктивність при повторному розгляді питання про депутатську недоторканість Юхима Звягільського. Раніше його позбавили недоторканости на вимогу колишнього генерального прокурора Владислава Дацюка. Звягільський звернувся до українського парляменту з проханням усунути цю несправедливість і дати йому змогу повернутися в Україну, щоб довести свою невинність.

ОГОЛОШЕНО МІСЯЧНИК ЗДАЧІ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ

КИЇВ — Міністерство Внутрішніх Справ України проголосило грудень місяцем добровільної здачі та реєстрації зброї. Громадяни, які добровільно здають зброю, звільняються від кримінальної відповідальности за її зберігання. Закон за нелегальне володіння зброєю передбачає кару від 2 до 7 років тюрми.

НРУ ГОТУЄТЬСЯ ДО ПАРЛЯМЕНТСЬКИХ ВИБОРІВ

КИЇВ. — Голова Народного Руху України Вячеслав Чорновіл разом з керівниками ряду інших організацій звернувся до всіх демократичних сил України з пропозицією створити виборче об'єднання, що керуватиметься у своїй діяльності принципами державности, демократії та реформ. Об'єднання визначатиме і підтримуватиме у мажоритарних округах єдиного кандидата і узгоджуватиме кандидатів до партійних списків. У парляменті об'єднання в майбутньому має зформувати єдину фракцію, що може привести до створення єдиної політичної організації національно-демократичного спрямування.

КУН І УПР ЗАКЛИКАЮТЬ ЄДНАТИСЯ НАВКОЛО АКТУАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ

КИЇВ. — Голова КУН Слава Стецько і голова УРП Богдан Ярошинський провели пресову конференцію, на якій оголосили про початок політичної співпраці між обома організаціями. За словами С. Стецько, до цього спонукала їх ситуація в Україні: політична криза, відсутність реформ, зупинення приватизації, невирішення соціяльних проблем. Отже, настала потреба координації зусиль національно-патріотичних організацій. Б. Ярошинський зазначив, що нові організації та партії переважно створюються, гуртуючись навколо видатних людей. Сьогодні ж настав час об'єднатися навколо актуальних проблем, які потребують негайного вирішення. Передусім — це зміцнення і дальша розбудова держави, рішуче поборювання лівих і проімперських сил, налагодження цивілізованих відносин між гілками влади. Керівники КУН і УРП домовилися про узгодження дій, однак вони не створюють спільного бльоку, оскільки ситуація в державі така, що наступні парляментські вибори можуть і не відбутися.

У СВІТІ

МИНУЛОГО ТИЖНЯ У ВАРШАВІ закінчився дводенний міжнародний семінар з питань еволюції оборонної стратегії держав Центрально-Східньої Европи, Польщі та її сусідів, у світлі поширення НАТО. Серед військових представників зазначених країн, які взяли участь у цьому міжнародному зібранні була також і делегація державного українського оборонного управління на чолі зі заступником начальника Міністерства Оборони України полковником Василем Герасименком.

ДИСИДЕНТИ З ЯНҐОНУ, столиці Мянмар (колишньої Бурми) повідомляють, що військове керівництво країни зміцнило свої заходи щодо припинення протиурядових демонстрацій. Посилено нагляд в столиці країни, ув'язнюючи членів опозиції. Речник уряду заявив, що заборона мобільности керівника опозиції, лавреата Нобелівської нагороди Аунґ Сан Су Кай триватиме так довго, як довго студенти будуть маніфестувати. Речник опозиції — Національної ліґи демократії зазначив, що 28 членів ув'язнено. Ця партія в 1990 році виграла вибори, але військова влада вислідів виборів та їхньої перемоги не визнала.

В АМЕРИЦІ

КРАЙОВИЙ ІНСТИТУТ ЗДОРОВ'Я повідомив минулого тижня, що д-р Дейвид Балтімор, Нобелівський лавреат і мікробіолог Массачусетського технологічного інституту, очолить нові спроби, щоб найти успішний лік проти АІДС. Директор Федерального бюра дослідів хвороби АІДС д-р Вілліям Пол підкреслив, що д-р Д. Балтімор буде головою комітету, завданням, якого буде найти нові способи оживлення дослідів, щоб після 10 років таки здійснити сподівання країни випродукувати вакцину, яка таки зупинила б цю жахливу хворобу.

У ЧЕТВЕР 12-ГО ГРУДНЯ, на військовій базі ім. Ленарда Вуда в Міссурі сержант американської армії признався до вини в зловживанні йому підлеглих рекрутів- практиканток, включно з небажаними пестощами та обіймами. Сержант Антоні Фор з Дітройту, якому 36 років, також визнав свою вину в непридержуванні загальних правил, непристойних насильств і побиття. Він був другим з черги військовим інструктором, якого судив військовий суд на згаданій базі.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Молитва до св. о. Миколая

Увесь християнський світ знає про те, що св. о. Миколай був добродієм убогих, покривджених, опущених і всіма забутих нещасних, опікуном мореплавців і оборонцем людей перед стихійним лихом, але в першу чергу він — покровитель дітвори та її повсякчасний рятівник. Розповіді про доброчинності о. Миколая та перекази його чудотворних вчинків є так глибоко закорінені та широко відомі, що зуміли перетривати вже цілі сторіччя і дійшли аж до наших днів. Хоч новітні кесарі вже не один раз намагалися викорінити віру в його чудотворні спроможності, але цього їм не вдалося здійснити. Незважаючи на те, що деякі культури з часом його єпископські ризи замінили на дідморозівські та сантаклавські костюми, та все ж таки не змогли затерти в людській пам'яті притаманности того давнього святого — незважаючи на ніщо творити людям добро та приносити радість дітворі.

В Україні св. о. Миколай є улюбленим Божим угодником і втішається великою популярністю, зокрема серед дітвори. У народі до нього ставилися з особливою шаною та повагою, оскільки „Він другий після Бога заступник на землі". З давніх давен народ уважав його покровителем землеробства і тваринцтва і земних вод, на яких завжди охороняв людей. По сьогоднішні дні триває незламна віра серед нашого народу в Україні та поза її межами в чудотворну силу св. Миколая та його успішне заступництво людських клопотів і тривог перед Богом, тому й кажуть: "Попроси Миколу, а він скаже Спасу". Бабуні та матері завжди, як доросли так і дітям, у скрутних і безвихідних ситуаціях, радили молитися святому Миколаєві, бо він доброзичливий чудотворець, що завжди вислуховує людські прохання та повсякчасно, де тільки можливо, допомагає. Мабуть тому серед Святих, яких шанували в народі, ледве чи знайдеться інший, кого любили б більше, ніж Миколая. Від немам'ятних часів саме йому, Миколі-Чудотворцеві, зводили найбільше храмів і церков, його ікону й сьогодні побачите в кожній хаті.

Народився св. Миколай близько 280 року в місті Патарі в Малій Азії, за часів володіння римського імператора Валеріяна, в багатій християнській родині у батьків Теофана і Нони. Від раннього дитинства любив бувати на самоті у роздумах про Бога. Ставши юнаком, відцурався мирського життя і прийняв чернечий чин. Роздавши свою спадщину бідним, він подався до Палестини, щоб поклонитися святим місцям, звідтіль повернувся до Патар, де його дядько був єпископом і за його порадою став священиком. За доброчесне життя швидко був обраний єпископом і як добрий пастир допомагав усім чим тільки міг. Був переслідуваний, ув'язнений та терпів за християнську віру під час володіння у Римській імперії кесарів Діоклетія і Максиміліяна. Звільнено його за часів імператора Константина Великого. Помер св. о. Миколай в грудні 345 року, а в народному побуті існує вірування, що навіть після смерти Миколай продовжував здійснювати чуда, допомагати бідним і рятувати покривджених.

Крім того, в Україні та поза її межами на день св. Миколая з окремою набожністю очікують діти, бо знають, що ласкавий святець щедрою рукою роздає дарунки добрим дітям. Малята свято вірять, що в цей день добротливий чудотворець кожного обдарує, якщо не подарунком, то своєю лагідністю і приязню, тому звертаються до нього зі своїми просьбами-мольбами.

У сьогоднішньому скомплікованому і до пересади зматеріялізованому світі, напередодні свята цього улюбленого чудотворця і охоронця людства на землі, варто б і нам доросли звернутися до нього з молитвою-проханням. Святий Миколаю-Чудотворче, подаруй українському народові торбу сили встоятися перед всякими своїми і посторонніми напастями, що намагаються всіляко шкодити молодій державі. Дай духовному та державному проводам в Україні розуміння самопошани, поваги до надбань попередніх поколінь і віри у право українського народу бути господарем на власній землі. Український діяспорі подаруй мішок терпеливости і вирозуміння до нинішніх творців і будівничих незалежної України та визволи їх від облуди самозадоволення. Всіх нас тут і там обдаруй снагою до праці в ім'я чогось більшого, як задоволення власного „я". Амінь!

...Автори книжок і видавництва, які бажають, щоб про їхні книжкові видання були в щоденнику поміщені бібліографічні нотатки, вістки й огляди, повинні прислати до редакції „Свободи"разом з двома примірниками даного твору також і адресу, де таку публікацію можна набути, та її ціну.

Ярослав Гайвас

ДЕРЖАВИ СНД СКИДАЮТЬ РОСІЙСЬКІ ПУТА

СССР фактично розпався після серпневого московського прокомуністичного перевороту і його скорої поразки, а формально совєтську імперію розв'язано 8-го грудня того самого 1991 року, коли у Біловезькій пущі поблизу Мінську зустрілися Борис Єльцин, Леонід Кравчук і Станіслав Шушкевич, президенти Росії, України та Білорусі.

СНД і його творці

Вже при проклямації СНД, яка постала стихійно, без відповідної дискусії та прийняття її формально-правних і політичних фундаментів і рам, окремі чинники мали різні концепції, чим та співдружність нових незалежних держав має бути. Росіяни відразу схотіли перетворити СНД в нове тіло, яке мало б бути продовженням СССР або принаймні змістом, внутрішньою співзалежністю і російською домінацією подібне до нього. Значить, на думку росіян, СНД мала бути інструментом російської внутрішньої політики, а зовні, у руках Москви, послушним засобом її світової політики. Зовсім інакше розуміли справу всі інші держави — члени СНД, метою яких була повна незалежність і суверенність як у внутрішніх відносинах, так у їхній зовнішній політиці. Отже, це мав бути вільний союз вільних і під кожним оглядом рівних народів. Росіянам не вдалося свого осягнути і, як показує розвиток подій і становище російського чинника, не вдасться осягнути ані тепер, ані взагалі. Значить, настає час його або ліквідувати, або перетворити в тимчасовий інструмент для полагоджування і завершування післясовєтського періоду, без всіляких дальших амбіцій, як це формулював при інших нагодах Президент України Леонід Кучма.

Не чекаючи на політично-правні рішення, окремі народи здійснюють нові кроки по лінії скріплення і утривалення своїх держав. Цього вимагає розбудова тих держав, стабілізація їхніх форм і виконуваних ними функцій, вирощування нового укладу сил між ними на базі абсолютної рівности. А найбільше штовхають у цьому напрямі таки самі росіяни, своїми вимогами і заходами намагаючись реставрувати колоніяльну імперію в інших, дещо лагідніших формах. Президент Узбекистану Іслям Карімов в своєму свіжому інтерв'ю так це сформулював: "Для мене особисто і, думаю, для нашого народу сьогодні головною проблемою є збереження і закріплення самостійности. І коли постає будь-яка загроза нашій суверенності і нашим реформам, то ми починаємо думати, якими силами ліквідувати цю загрозу". А цю загрозу Москва перманентно презентує своїми вимогами так званої інтеґрації, тобто вимогами, щоб народи ступнево резиґнували зі своєї суверенности на користь московського головування.

Союз п'ятьох

Балтійські держави одноразово ліквідували цю проблему, не увійшовши до СНД. Грузія ввійшла до СНД під нестерпним тиском Росії, яка організувала й повела внутрішні розкладові акції проти самого існування Грузії, і щоб пригамувати російську інтервенцію, грузини мусіли піти на той крок. Тепер Грузія, зміцнившись і використовуючи постійне ослаблення Росії, щораз твердіше захищає своє незалежне становище. Вже від якогось часу російські державні чинники і „єдинонеділимська" преса, яка повнотою домінує в Росії, чинять шум, мовляв, Грузія ломить погоджені обидвома сторонами принципи і змагає до виведення російських ґарнізонів з Грузії та до виходу зі СНД. Москва намагалася внутрішню війну в Афганістані використати для створення одного спільного фронту ісламських п'яти держав в Середній Азії під керівництвом Росії. Після відходу російських військ з Афганістану внутрішня боротьба там тривала, а коли Пакістан вишколив і засобив членів руху Талібан зброєю та всіми іншими засобами, потрібними у війні, вони почали перемагати відділи афганського уряду, який підтримує Москва. А тому що вона сама не має достатніх сил, то штовхнула власне ісламські держави на збройну інтервенцію проти Талібану. Після публічної заяви Беназір Бгутто, недавнього прем'єра Пакістану, що Талібан фінансують Вашінґтон, Лондон і Савдійська Арабія та висилають туди своїх інструкторів, війна в Афганістані загострилася. Москва вислала до Казахстану свого міністра закордонних справ Євгенія Прімакова зі завданням створити згаданий фронт п'яти держав. Президент Карімов взяв участь у конференції в Алматі, бо він і його режим протиставляться ісламському фундаменталізмові, що його обстоює Талібан, але незважаючи на те, відмовився від участі в пропонованому Москвою бльоці, чим унеможливив реалізацію російських плянів.

Попри це, Карімов засудив ганебну політику Москви в Таджикістані, що він описля особливо підкреслив у своєму інтерв'ю. Одночасно з тим він з'ясував нову геополітичну концепцію для середньоазійських ісламських держав. Для цієї концепції він вже активно з'єднує патріотичні елементи, а навіть у якійсь мірі офіційні привладні кола в незалежних державах СНД. Він запросив до Узбекистану президента Пакістану Форука Леґарі і з ним відбув ряд розмов в Ташкенті. Мабуть, обговорював з ним ту свою концепцію, хоч дотепер в доступній для нас пресі не можна було знайти інформації про це. Отже, насамперед в тій концепції є принцип, що ісламські держави не погоджуються на активне бльокування з Москвою і під командуванням Москви, особливо коли йдеться про спільні військові акції. Вислідом застосування того принципу була невдача Є. Прімакова на конференції в Алматі, яку він заініціював з наміром добитися спільного з Москвою фронту.

Хоч ісламські держави є проти Талібану через його крайні фундаменталістичні ісламські позиції, але на спільний з Росією фронт, тим більше мілітарний, вони не погодилися. Щоправда, тільки Узбекистан і особисто президент Карімов висловився в тій площині, але інші ісламські представники йому не заперечили. Він заявив на конференції в Алматі, а опісля повторив це у своєму інтерв'ю, що йдеться не лише про цей осібний випадок, але ісламські держави мусять застосувати взагалі нову політику. З одного боку, заперечити право інших держав втручуватися у внутрішню їхню політику і взаємні міжісламські відносини й рішення, з другого боку — ісламські країни в даному випадку Афганістан, не повинні звертатися за допомогою до інших держав в полагоджуванні своїх внутрішніх конфліктів, особливо просити й приймати зброю від інших держав, бо ісламські внутрішні непорозуміння можуть ісламські країни самі ладнати. Як приклад він навів трагічну братовбивчу війну, яка триває там уже 19 років. В Таджикістані президент Рахманов і лідер опозиції Нурі провели ряд розмов і відбули зустріч в Теграні, де домовилися про припинення збройних акцій тих двох протиставних сил і започаткування співпраці. Москва, яка підтримує Рахманова, застосувала всі можливі акції, мабуть, включно з убивством невигідних її діячів — вбивства були, але російської співучасти в них доказати не можна — і братовбивчу війну відновлено, і російські бойові частини беруть у ній якнайактивнішу участь власне по боці Рахманова. Накінець, президент Карімов признав поширювані світовою пресою інформації, що він договорився з пакістанськими представниками в справі спільних заходів ісламських держав, покищо Узбекистану та Пакістану, без зовнішньої інтервенції, прямувати до внутрішнього порозуміння та співпраці ісламських держав. Одначе він одверто заявив, що Узбекістан заслабий, щоб могти самому здійснювати такі важливі для ісламського світу в Азії завдання.

Становище України

Неґативний вислід для Росії заініційованої Є. Прімаковим конференції в Алматі, перебіг громадянської війни в Афганістані та Таджикістані, позиції Узбекистану та офіційних чинників в Ісламабаді, столиці Пакістану, виразно показують, що Росія неспроможна втручатися позитивно в ті проблеми. Водночас з тим стає ясно, що, хоч з великим трудом, самостійницькі національно-демократичні сили цих ісламських обширів прямують до створення спільного політичного та силового чинника, який міг би з успіхом протиставитися імперсько-реставраційним російським акціям та власними силами, при сприянні світових потуг, творити нову дійсність у цьому важливому політичностратегічному обширі, якого вага останнім часом зросла многократно з огляду на відкриття рекордових нафтових резерв і природнього ґазу.

Події в тому великому районі щораз глибше заторкують українські потреби і, очевидно, вимагає щораз активнішого входження українського чинника в той розвиток. Тим більше, що національно-демократичні сили тих суспільств щораз голосніше вимагають цього від України. Врешті, співпраця і близьке пов'язання тих ісламських народів з Україною є спільною традицією. Отже, український міст між Заходом, якого органічною частиною є Україна, і ісламським сходом стає щораз очевиднішою потребою і для України, і для них, і для світу.

ЗДОРОВ'Я — ВСЬОМУ ГОЛОВА

Д-р Юліян Мовчан

З медичних новин в Україні

Артеріосклероза — „хвороба віку"

Так назвав цю недугу Михайло Лутай, голова Української ліпідної (жирової) ради Науково-Дослідного Інституту ім. академіка М. Стражеска в Києві. На цю тему читаємо дві більших статті в двох числах медичної газети України „Ваше Здоров'я" з 13-19-го квітня та 18-24-го травня ц. р.

Як відомо з підручників медицини, артеріосклероза (чи артеріосклероза) — це переродження стінок кровоносних судин (зокрема артерій) в наслідок відкладання в них вапна та жироподібних речовин, від чого порушується функція кровоносних судин. З усіх уражень артеріосклерози найбільш практичне значення мають такі: перше — ураження вінцевих артерій серця, різні клінічні прояви якого об'єднуються під назвою ішемічна (безкровна) хвороба серця. Друге — судинні захворювання головного мозку. Статистичні дані свідчать про збільшення частоти таких захворювань. І третє — ураження — артеріосклероза периферійних артерій кінцівок, що трапляється досить часто.

Вже давно відомо, що причиною артеріосклерози є підвищення вмісту холестеролю в крові. Це спричиняється до утворення на внутрішніх стінках судин артеріосклеротичних „бляшок", які, поступово збільшуючись, звужують простір судин і тим самим заваджають нормальному кровопостачанню тканин серця, нирок, мозку, нижніх кінцівок. Зокрема, при звуженні просвіту судини, якою кров доходить до серцевого м'яза, виникають болі в серці — включно до інфаркту (омертвіння) серцевого м'яза і часто смерти людини.

Якщо середній рівень холестеролю в крові низький (140-200), то артеріосклероза коронарних артерій трапляється рідко, а коли холестеролю є вище 240, тоді маємо високу частоту клінічних проявів артеріосклерози (тобто, атак серця).

Також загально відомо, що на рівень холестеролю впливають фактори так внутрішнього, як і зовнішнього характеру. Зокрема важливе значіння має характер харчування, а особливо тваринні товщі та висока загальна калорійність їжі. Що саме і як багато їсти, про це ширше нема змоги тут зупинятися. Спочатку найкраще піти до лябораторії і зробити аналізу крови на рівень холестеролю. Якщо він буде зависокий — негайно звернутися до лікаря, який напевно дасть відповідні вказівки з паперами, що і скільки можна їсти, а що ні. Звичайно, в більшості випадків дотримання відповідної дієти спричиниться до зменшення холестеролю в крові. Якщо ні, то лікар припише відповідні ліки і на тому справа буде розв'язана. А це конче треба зробити, бо, як пише Вячеслав Прокопчук, доктор медичних наук, професор і дійсний член Міжнародної академії патології, „артеріосклероза в наш час є чи не найактуальнішою проблемою не тільки медицини, а й суспільств розвинених країн у цілому".

Рослинна їжа корисна для зубів

Проф. Олена Удовицька в статті „Рослинна їжа зубам дарує міцність" („Ваше здоров'я", число з 4-10-го травня ц. р.) пише, що „дикорослі рослини, небагаті на вуглеводи та жири, складали основу харчування наших предків і тому в них не було загрози переїдання".

І далі вона пише: „Рафіновані вуглеводи, які шкодять здоров'ю, з'явились значно пізніше. Пшениця культивована із дикого жита у V століття, картопля окультурнена в VI столітті, цукор почали виробляти за часів Наполеона І. Отож, карієс зубів, який тепер став чи не основним джерелом інфекції, інтоксикації та алергізації нашого організму, у давнину не був такою бідою. Чому? Бо тоді існувала проблема не так якісного, як кількісного браку їжі".

Далі проф. Удовицька зазначає, що організм людини біологічно „запрограмований" на недоїдання. Бо почуття голоду — це своєрідний симптом до пошукування їжі, який має упереджувальне значіння (їжу ж ще треба знайти і зробити її придатною для вживання). Людина, окрім всього, схильна до веґетаріянства, про що свідчить будова жувальних поверхонь зубів і значна довжина кишок... Цікавий факт, вона пише, що воїни Спарти, які робили щоденні 60-кілометрові біги, харчувалися лише раз на день в кількості обсягу ступлених долонь і пили лише джерельну воду... У Китаї та Єгипті до цього часу існує звичай не їсти доти, поки працею на заробиш їжу на сьогодні...

Закінчує свою працю проф. Удовицька таким

(Закінчення на стор. 3)

Дора Рак

ПЕРІОД РЕФОРМ В ООН

I

Після 50 літ існування Організації Об'єднаних Націй настав час її обнови і реорганізації, щоб запобігти кризі у міжнародному світі. Усі члени-держави признають вартість цієї установи глобального засягу, з усіма її спеціялізованими агенціями, програмами і плянами на десятиріччя складеними, як необхідної для миру і стабільности у світі.

ООН — це не держава, ані наддержава в розумінні правному, це лиш добровільне об'єднання суверенних держав, побудоване на принципах і оригінальній структурі колишньої Ліги Націй і її ковенанту, що був складовою частиною Версальського миру 1919 року. Одначе від 1945 року організація збільшилася за рахунок незалежних держав, після ліквідації колоніяльної системи, а тепер ще й новими чи відновленими державами Східної і Центральної Европи, Балтики та п'ятьох середньоазійських. Праця ООН поширилася географічно, тематично, превентивно-дипломатично й мироносно, що спричинило виникнення різних агенцій, а з тим і до збільшення коштів і бюрократії. Дійшло тепер навіть до фінансової кризи, бо не всі держави-члени сумлінно вплачують до реґулярного бюджету, на мирні акції до різних фондів при ООН.

Санацію в ООН розпочав в 1992 році вибраний тоді генеральним секретарем Бутрос Бутрос-Ґалі, який (головно під натиском Америки) почав зменшувати число працівників (на 10 відсотків) і реформувати окремі аґенції. Все ж, на думку критиків, реформа відбувається надто повільно, що й стало арґументом американського уряду проти вибору Б. Бутроса-Ґалі на другу каденцію.

Забувається, що за його адміністрації відбулось шість найбільших світових конференцій, що загострили потребу пристосування дій для охорони довкілля і здоров'я, помочі у розвитку відсталіших країн, у справах популяції, людських прав, житла (Габітат) поступу жінок, зубожіння і безробіття у всьому світі, та й багато інших. В часі своєї каденції генеральний секретар опрацював дві важливі програми — „Аґенду для миру" і „Аґенду для розвитку", над якими держави дебатують у зв'язку із реформою ООН, що має служити інтересам усіх її членів та поширювати демократичні принципи у світі, щоб запевнити свобідний розвій суспільств.

Адміністрація установи, що обіймає цілий світ з усіма його проблемами, повинна мати у проводі людину великого маштабу, об'єктивну і незалежну від впливів сильніших держав. Здавалось, що Б. Бутрос-Ґалі має усі потрібні кваліфікації. Він — дипломат, юрист, науковець з докторатом Сорбонни (1949), довголітній професор міжнародного права і міжнародних взаємин в Каїрському університеті (Єгипет), викладач на ці теми в університетах по цілому світі, віцепрезидент Соціялістичного Інтернаціоналу, людина високої особистої культури.

Протягом чотирьох десятиріч Бутрос Бутрос-Ґалі був активний у міжнародних діях для справ людських прав, етнічних і меншинних проблем, міжнародного гуманітарного права і т. д.. Його безнастанні урядові поїздки по світі включають і візиту в Україну в червні 1993 року, де мав зустріч з Президентом і парляментаристами. Темою розмов була справа ООН як ґаранта незалежности і безпеки України, співучасть українських вояків у миросносних акціях, проблеми нуклеарної катастрофи в Чорнобилі.

Його каденція викінчується 31-го грудня ц. р., і йому — як репрезентантові Африканського Континенту — належався б другий термін, згідно із прийнятим в ООН звичаєм. Засідання 15-членної Ради безпеки в цій справі відбулось 19-го листопада, щоб згідно з точкою 97 Чартера перевести номінацію і передати до ухвали на Ґенеральну асамблею. У таємному голосуванні 14 голосів підтримали кандидатуру Б. Бутроса-Ґалі, але ЗСА вдалися до свого права „вета" і резолюцію унеможливили. Тож потрібні дальші консультації, пошуки за іншим відповідним кандидатом.

Чим пояснити неґативне становище Америки? В колах ООН натякається на особисті образи і недипломатичні сутички між генеральним секретарем і американськими репрезентантами, але справді суттєвий закид стосується фінансової господарки і надмірної бюрократії в адміністрації ООН. Ситуація справді складна.

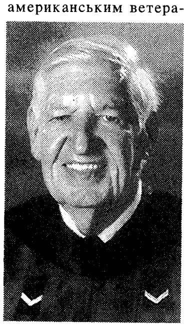
У цій грі — немов Давид супроти Ґоліята (за словами Б. Бутроса-Ґалі) — видно, що переможе Америка, найбільший платник ООН і світова потуга. Уступаючи, д-р Б. Бутрос-Ґалі дав ще один доказ дипломатичної гнучкости. Тепер африканські дипломати активно шукають відповідного кандидата зі свого реґіону.

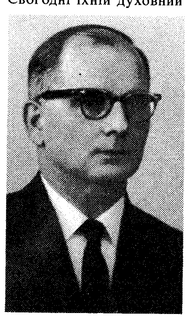
(Закінчення буде)

Папа Іван Павло II вшанував взірцевих парафіян церкви св. Юра

Українська католицька церква в Ню Йорку вшановує своїх парафіян Папськими відзнаками за їх працю для Церкви та гуманітарну громадську діяльність.

М. Атаманчук

Г. Полчі

І. Сєрант

Т. Шевчук

Цього року такі парафіяни удостоїлися цими відзнаками: Геррі Полчі — відзначений Папським Орденом св. Григорія Великого. Г. Полчі є ветераном Другої світової війни, колишній лейтенант департаменту поліції в Ню Йорку, а тепер він є командантом 401-ої Станиці католицьких ветеранів, яка пов'язана з українською католицькою церквою св. Юра. Г. Полчі ціле своє життя поєднав з життям парафії, будучи активним в усіх її починах. Він очолював нашу громаду в різних справах, завжди як взірцевий католицький ветеран. 401-ша Станиця католицьких ветеранів відзначила свою 50-ліття існування в березні 1996 року. Він є її членом від початку її заснування, завжди займаючи в ній головні пости. Г. Полчі завжди брав участь в конвенціях ветеранів Другої світової війни та у військових святкуваннях; де він гордо маніфестував свою посвяту для Вселенської Церкви. В парафії роками організував спільний сніданок для учасників св. Причастя та для католицьких ветеранів, які приступають до св. Причастя. Г. Полчі є заслуженим українсько-американським ветераном, льояльним до своєї Церкви і української громади;

Ю. і М. Бачинські

Юліян Бачинський — відзначений папським Орденом св. Григорія Великого, а його дружина Марія відзначена золотою Папською медалею „Для Церкви і Папи". Ю. Бачинський є підприємцем м'ясних виробів, з яких користає наша громада Ню Йорку. Від 1950 року обоє Бачинські зв'язані з церквою св. Юра, постійно відвідують недільні Богослуження, часто приступають до св. Причастя і плекають велику пошану до ієрархії і духовенства. На особливу згадку заслуговує ще й те, що обоє Бачинські допомагали одному студентові протягом десятків років, фінансуючи його навчання в чині св. Василія Великого, а згодом на богословських студіях в Римі. Вони вважають його за свого духовного сина й докладають зусиль для його дальшого розвитку, тримаючи з ним і з монастирем постійний зв'язок, практикуючи взірцеве християнське життя. Їх великодушність відома нашій Церкві, як також і українським гуманітарним установам. Обоє Бачинські фінансують в Житомирі сиротинець, в якому під цю пору знаходиться 48 сиріт. Нещодавно вони отримали документ, в якому згадується про дозвіл адоптування сиріт на тутешньому терені. Не дивлячись на те, що Бачинські є визначними членами нашої громади, вони обоє є скромними й не вимагають для себе відзнак. Папські відзначення за їхнє взірцеве християнське життя та їх відданість Церкві є свідченням того, що Церква оцінює їх доброту, щедрість і посвяту. Сьогодні їхній духовний син став ігуменом монастиря св. Василія Великого в Глен Ков, Н. Й. Обоє Бачинські продовжують допомагати Отцям Василіянам, які під цю пору також служать Україні;

Д-р Іван Сєрант — відзначений Орденом св. Григорія Великого. І. Сєрант є відомим членом парафії св. Юра й української громади. Він знаний зі своєї праці для Церкви й громади. Талановитий економіст і прикладний адміністратор Української Федеральної Кредитової Кооперативи в Ню Йорку, під час свого урядування багато допомагав церковним установам. А як голова Українського Спортового Клюбу, старався розвинути високу моральність серед молодих атлетів. Він постійно й самовіддано працював для підтримання і пошани Церкви. Відданий християнин, він є незрівняний у виконуванні своїх обов'язків як громадський діяч в Ню Йорку;

Марія Атаманчук — відзначена золотою Папською медалею „Для Церкви і Папи". М. Атаманчук є однією з найбільш відданих парафіян св. Юра, яку знають на протязі чотирьох десятиліть. Вродовж років вона присвятила себе парафіяльній школі й Церкві. Вихована українськими релігійними іммігрантами, які виплекали в неї посвяту, що зробило її відданою парафії. Від 1949 року до сьогодні вона виконує частину адміністративної праці в школі св. Юра. Тисячі студентів були реєстровані і навчалися за її добрим прикладом і її щирим турбуванням їхніми потребами. Це особливо проявилося в час, коли новоприбулі українці, без знання англійської мови та умов життя Америки, користали з її допомоги. Протягом десятиліть вона урядувала в парафіяльному бюрі, яке вимагало незвичайної чутливости і справжнього християнського співчуття. М. Атаманчук є взірцевою людиною і продовжує свої громадські обов'язки, що були започатковані у 1950 році і які продовжуються під її керівництвом сьогодні. З часів, коли існувала Марійська Дружина, вона була активною, допомагаючи цій благородній організації серед українсько-американських жінок нашої парафії;

Тиміш Шевчук — відзначений золотою Папською медалею „Для Церкви і Папи". Т. Шевчук — прикладний український католицький парафіянин. Він виховав гарну родину, даючи дітям високу освіту, й завжди допомагав церкві й громаді. Він ніколи не відмовився від праці для церкви й парафії св. Юра і української громади, в якій він має особливу пошану.

Орден св. Григорія Великого є світською відзнакою, членство якого залежить від Папи. Цей Папський Орден лицарів надається особам, що відзначаються особистим характером і визначними досягненнями. А папська відзнака „Для Церкви і Папи" надається особам за заслуги для Церкви і Папи.

Обряд інвеститури Папського Ордену лицарів переведе Владика Василь Лостен в асисті пароха і ігумена церкви св. Юра о. Патрикія Пащака, ЧСВВ, 29-го грудня 1996 року під час Служби Божої в церкві св. Юра в Ню Йорку.

Н. Н.

ПОДІЇ

ВШАНУВАННЯ ЄПИСКОПА В. ЛОСТЕНА

Ню Йорк. — Метрополітальний український католицький комітет в Ню Йорку у співпраці з Ювілейним українським католицьким комітетом Стемфордської Епархії влаштовують бенкет в пошану Єпископа Стем-фордської Епархії УКЦеркви Владики Василя Лостена з нагоди срібного ювілею його єпископських свячень. Бенкет відбудеться у неділю, 12-го січня 1997 року, о год. 6-ій вечора в Sheraton N.Y. Hotel and Towers, Сьома аве. і 52-га вул. в Ню Йорку. Вступ — 125 дол. Замовлення можна висилати до 31-го грудня на адресу: Jubilee Committee, c/o Diocesan Chancery, St. George Parish Office, NY, 30 E. 7th St., New York, NY 10003. Телефони для інформацій (203) 324-7698, ext. 16, або (212) 674-1615. Увесь дохід призначений на виховання нових священиків.

З медичних...

(Закінчення зі стор. 2)

висновком: „Вибух карієсу і шлунково-кишкових хворіб, патології печінки та підшлункової залози збігаються в часі з харчовою робещеністю світу, з надмірністю солодощів і кулінарно обробленої їжі, зі штучною стимуляцією апетиту, з відмовою від натуральних рослинних продуктів".

В Африці чергова епідемія — вагітність

Як інформує та ж сама газета „Ваше здоров'я" (число з 18-24-го травня), щодня 27 кенійських школярок стають вагітними і тому щороку 10-12 відсотків учениць змушені припиняти навчання в школі через вагітність. За словами міністра освіти цієї африканської країни (йдеться про Кенію) Джозефа Камото, підліткова вагітність в Кенії на сьогодні набула маштабів національного лиха. Єдиний спосіб вирішити цю проблему — активізувати систему статевого виховання молоді, легалізувати аборти і навіть включити до цього представників релігійних організацій, які принципово є проти абортів.

А хіба в інших африканських країнах ця проблема є кращою? Хіба не читали ми в пресі або не бачили на телевізії, що хоч батьки від недоїдання ледве тримаються при житті, хоч вже мають також недоживлених кількох дітей, мати знову завагітніла... І так майже кожного року...

Поховали вірного сина України

Болюча вістка рознеслась по метрополії Ню Йорку, а відтак телефони друзів і приятелів повідомляли про несподівану смерть св. п. Миколи Грицков'яна-Макаренка. В середу, 9-го жовтня 1996 року, вранці перестало битися серце щирого українського патріота і відданого та безкомпромісового борця і трудівника за волю і державність України.

Народився Микола Грицков'ян 17-го грудня 1922 року в селі Березка, Лемківщина, Україна. В родині було четверо синів і дві дочки. Найстарший син Михайло виїхав до ЗСА і звідсіль присилав до хати і читальні „Просвіта" різні видання, які з зацікавленням читали в хаті та передавали іншим з „рук до рук". В родинному селі закінчив народню школу, а середню продовжав у Сяноці. Юнаком прислухався Микола до розповідей старших про Визвольні змагання, в яких боролися Українські Січові Стрільці, члени Української Галицької Армії та Армії УНР. Батько помер, коли Миколі було всього 7 років. Мати зуміла виховати синів та дочок на свідомих громадян і борців за волю України.

Молодий юнак Микола слідкував за діяльністю своїх старших двох братів, які вже в тому часі були активними членами ОУН, а також час до часу знаходив захований підпільну літературу і, як ніхто не бачив, читав та шукав можливости, як стати членом Юнацтва ОУН. Знаємо, що в тридцятих роках ОУН своїми ідеями доходила, зокрема в Галичині, до найширших кіл українського населення. В її ряди приходила найсвідоміша студентська, міська і сільська молодь.

В ОУН панувала атмосфера патріотизму, посвяти, самозречення, готовости віддати своє життя за ідею. ОУН проводила різні акції, спрямовані передусім проти польської окупаційної влади та совєтської окупації. Перейшов друг Микола ідеологічний і військовий вишколи та став активним членом ОУН і активно включився в боротьбу проти окупанта України.

Прийшли в Україну німецькі фашисти і почалися знущання над українцями. Друг Микола перейшов військовий вишкіл, заправлений і загартований включився в підпільну боротьбу з новим окупантом.

В 1944 році був у курені командира Рена, якого знав особисто з часів підпільної діяльности. Із згаданим куренем пішов бойовим рейдом з-під фашистської окупації в совєтську дійсність; на терени, які вже були окуповані большевиками.

У грудні 1944 року йому було доручено вернутися в рідні краї і тут реорганізувати в новій большевицькій окупації організаційні клітини. Це він виконав з притаманною йому діловитістю та солідністю. Боровся на українських землях, які після волі сатрапа Сталіна знайшлися на захід від лінії Керзона. В цій боротьбі втратив рідного брата Дмитра, а сам був тяжко ранений. Та при Божій помочі йому вдалося прийти до здоров'я і далі продовжувати боротьбу за незалежність України. Коли прийшов час, що у 1947 році йому було доручено іти в рейд у Західну Европу, він прийняв доручення. Пішли з ним ті, яких призначили зверхники. Перейшли кордони і дійшли до Західньої зони в Німеччині, що була окупована американцями.

Після звільнення з табору інтернованих осіб у таборі „переміщених осіб" у Мітенвальді, закінчив там середню школу і здав іспит зрілости. Маючи в ЗСА найстаршого брата Михайла, який вистарався для нього потрібні документи для виїзду в ЗСА, був одним з перших, який приїхав і поселився в Ню Йорку. Допоміг приїхати до ЗСА своїм друзям.

В Ню Йорку став членом Організації Оборони Чотирьох Свобод України, членом Осередку Спілки Української Молоді. Був одним з ініціяторів зорганізування Товариства Вояків УПА у 1950 році, та ввійшов до Головної Управи. Від того часу сповняв у ній різні функції, включно з кількарічним головуванням. Був головою Відділу Т-ва Вояків УПА в Ню Йорку, а відійшов від нас як голова Контрольної Комісії Головної Управи. Був одним з ініціяторів створення Світового Братства Вояків УПА ім. ген.-хор. Романа Шухевича -Тараса Чупринки та Головою Суду Чести.

В Ню Йорку Микола запізнався з Олександрою Домашевською, з якою повінчалися. Заложили родинне життя. Спільно виховали дві доні і сина. Дочекалися зятя, невістки і внуків. Крім родинного життя і родинних обов'язків друг Микола знаходив час для активної праці в системі Організацій Українського Визвольного Фронту (тепер Українського Державного Фронту), а найбільше часу присвячував праці в Т-ві Восків УПА ім ген.-хор. Романа Шухевича-Тараса Чупринки.

Панахиду в похоронному заведенні в Асторії, Н. Й., відправив парох української католицької церкви св. Юра в Ню Йорку Патрикій Пащак, ЧСВВ, в суботу, 12-го жовтня ц. р.

На відповідному місці в голові домовини шелестіли прапори американський, український, революційний ОУН, Т-ва УПА, а домовина була вкрита українським національним прапором.

Після Панахиди прощав покійного від Головної Управи ООЧСУ друг Михайло Ковальчин — Бурий. Стійку біля домовини тримали члени Т-ва Вояків УПА.

В неділю, 13-го жовтня, Парастас відслужив о. Лаврентій Лавринюк, ЧСВВ. Після Парастасу промовляли: мгр Євген Гановський від Теренового Проводу ОУН, інж. Володимир Янів відчитав прощальне слово від голови Світового Українського Державницького Фронту ред. Володимира Мазура, президент УККА д-р Аскольд Лозинський прощав від Крайової Екзекутиви УККА, бо покійний був її членом від Т-ва Вояків УПА довгі роки. Марія Дупляк прощала від Крайової управи Організації Оборони Лемківщини та Кураторії Фонду. Микола був членом Крайової управи, а також кілька років головою Крайової управи Організації Оборони Лемківщини.

Від Світового Братства Вояків УПА і Головної управи Т-ва Вояків УПА ім. ген.-хор. Романа Шухевича-Тараса Чупринки прощав голова Лев Футала. Стійку цілий час тримали в комбатанських однострох члени Т-ва Вояків УПА. На кінець присутні після відспівання „Вічна Пам'ять" заспівали пісню „Видиш, брате мій", а члени Т-ва переходили біля домовини та віддавали останню шану своєму другові.

У понеділок, 14-го жовтня, в день Свята Покрови, в церкві св. Юра в Ню Йорку члени Т-ва Вояків УПА внесли домовину з тлінними останками, а шпалір тримали також члени Т-ва Вояків УПА. Прощальне слово в храмі св. Юра виголосив о. Патрикій Пащак, ЧСВВ, який в питомій йому красномовності попрощав свого парафіянина. Не дивлячись на великий вуличний рух, довга похоронна колона виїхала в напрямі цвинтаря св. Духа в Гемптонбургу, Н. Й., де є окрема секція для членів ОУН-УПА-УГВР.

На цвинтарі Панахиду і запечатання гробу довершив о. Іван Сквілер. Прощальне слово від Головної управи Т-ва Вояків УПА сказав перший голова Головної управи, тепер голова Суду товариства друг Іван Йовник-Соколенко.

Після „Вічная пам'ять" відспівано пісню „Видиш, брате мій". Український національний прапор, яким була вкрита домовина покійного, передано дружині Олександрі Грицков'ян, а комбатантську шапку і відзнаку Т-ва УПА — синові Миколі.

В похоронному заведенні перед закриттям домовини дружина Олександра дала до домовини вишитий рушник, яким витали друга Миколу у часі його приїзду в Україну з нагоди відзначення 50-ліття УПА, та вкинула до домовини землю, привезену з України. Учасники похорону з'їхалися до Дому Спілки Української Молоді в Йонкерсі, щоб взяти участь у традиційній тризні. Молитву відмовив парох української католицької церкви св. Архистратига Михаїла в Йонкерсі о. Мирослав Трояновський. В похороні взяла участь голова Проводу ОУН та голова КУН Слава Стецько, яка прощала покійного на тризні від згаданих організацій та висловила співчуття родині покійного.

Всі, що прощали покійного, відзначили з признанням працьовитість і всебічну вірність св. п. друга М. Грицков'яна ідеям і ідеалом волі і державности українського народу, що він їх виніс з рідної хати і від яких не відступав до кінця свого життя. Пройшов він його вірним, непохитним і незламним. Він не лише сам ішов, але своїм прикладом жертвенности захоплював інших і їх провадив. Наспіли письмові співчуття від друзів: інж. Степана Ґоляша-Мара, д-ра Богдана Крука-Мелодії та від Петра Мицака-Прапора, які були відчитані на тризні.

Замість квітів родина просила складати пожертви на Комітет пам'ятника ген.-хор. Романа Шухевича-Тараса Чупринки в Білогорщі, Україна.

Лев Футала-Лагідний

ПОДІЇ

НОВОРІЧНА ЗАБАВА В ПАССЕЙКУ

Пассейк, Н. Дж. — Українська Централя влаштовує новорічну забаву, яка відбудеться 31-го грудня у її приміщенні, 240 Говп аве. в Пассейку, Н. Дж. Початок о год. 8:30 вечора. Гратиме оркестра „Бурлаки". Вступ — 40 дол. (забава, гарячий буфет і напої), 20 дол. — лише за забаву. У справі замовлення столів слід звертатися до Віри Чернянської (201) 473-3379.

Храмове свято в Пінелас Парк

Українська православна церква св. Архистратига Михаїла в Пінелас Парк, Фла., відзначила своє храмове свято і 13-ту річницю свого існування. 23-го листопада цього року в 9-ій год. ранку парафіяни, прихожани і запрошені гості стали прибувати до церкви, з нетерпінням чекаючи на Службу Божу.

День був соняшний, легкий вітрець повівав, наче сама природа святкувала з людьми. Парафіяни всі були вдягнені в національні строї: вишиті сорочки і низки намиста тішили очі і зігрівали серця. Чоловіки теж мали святочний вигляд — дехто вишиті сорочки чи краватку.

Сама церква причепурилась, наче дівчина. Скрізь вишиті рушники, серветки, наче сама Україна завітала в цей куточок землі на гостину. Служба Божа розпочалась рівно о 10-ій год. ранку, яку очолив о. Архимандрит Анастазій, настоятель церкви св. Покрови з Довер, Фла., в сослужінні о. митрата Михайла Борисенка, емерита, колишнього голови Консисторії, та о. Михайла Петляка, настоятеля церкви. Служба Божа проходила торжественно і велично, наповнюючи душі і серця всіх любов'ю і взаємоповагою, миром і згодою. Після того, як о. Архимандрит Анастазій прочитав Святе Євангеліє, всі священики виголосили глибоко змістовні проповіді, що створило ще більш святочний і урочистий настрій, наповнило серця гордістю тому, що ми на поселеннях створили свою Українську Православну Церкву, яка стала для нас всіх тим осередком, тим корінцем, тим нервом життя, тією родиною, що єднає нас всіх з рідним краєм.

По закінченні Служби Божої настоятель церкви М. Петляк запросив всіх присутніх в парафіяльну залю на святочний обід. Він відслужив Панахиду за всіх парафіян, що відійшли у вічний спокій за весь час існування цієї парафії. Після закінчення церковних відправ і цілування хреста всі присутні пішли в парафіяльну залю. Всі були приємно вражені. Завдяки стараннням сестрицтва цієї парафії, заля була святково прибрана: ікони, портрети Тараса Шевченка і Івана Франка, рушники прикрасили стіни. Столи прикрашали вишиті скатертини, серветки і квіти. Обід був до смаку всім присутнім. Під кінець обіду голова сестрицтва Оля Лісс подякувала всім присутнім за допомогу, за родинне ставлення до церкви, надала слово о. М. Петлякові, котрий вручив грамоту голові парафіяльної ради Овенові Сьовф за безкорисну і невтомну працю для своєї парафії. Попросив слова Андрій Шидогуб від імені всіх присутніх подякував о. М. Петлякові за працю, яку настоятель церкви провадить у зміцненні і зростанні парафії, та закликав усіх більш активних діл в допомозі Україні.

А на завершення молода парафіянка Оля Новосад продеклямувала вірш Тараса Шевченка: „Ой, чого ти почорніло, зеленеє поле?" Виконувались аматорами українські пісні.

Свято закінчилось. Святочний настрій людей ще був і на наступний день. І це тішить, бо праця настоятеля церкви і сестрицтва знайшла гарний відклик в душах парафіян; ці зерна добра знайшли родючий грунт в серцях парафіян і, надіюсь, дадуть нові паростки і сили для розбудови Української Православної Церкви на поселеннях.

Андрій Шидогуб

ПРИЙМАЄТЬСЯ ОГОЛОШЕННЯ СВЯТОЧНИХ ПОБАЖАНЬ в „СВОБОДІ"

Адміністрація „Свободи" запрошує Читачів, Установи, Організації, Товариства, Професіоналістів, Купців і все Громадянство передати свої традиційні святочні привіти у збільшеному Різдвяному числі, що зайдуть у найдальші закутини світу.

Великий тираж „СВОБОДИ" та відповідний зміст збільшеного святочного числа, надають таким побажанням окремої вартости і значення.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ

1 цаль через 1 шпальту .... $ 8.00	4 цалі через 2 шпальти .... $ 48.00
1 цаль через 2 шпальти .... $ 12.00	5 цалів через 2 шпальти .... $ 60.00
2 цалі через 2 шпальти .... $ 24.00	6 цалів через 2 шпальти .... $ 72.00
3 цалі через 2 шпальти .... $ 36.00	та в інших розмірах

ОГОЛОШЕННЯ ПРИЙМАЄТЬСЯ –

за старим стилем .... до 17-го грудня 1996 р.

При замовленні, ПРОШУ ЗАЗНАЧУВАТИ НА КОТРІ СВЯТА. Оголошення будуть поміщені в порядку їхнього приходу, в першому числі ті, що скорше надішлють свої замовлення.

Зголошення святочних побажань, РАЗОМ З ГРОШОВОЮ ОПЛАТОЮ, залежно від величини оголошень, надсилати до:

"SVOBODA"
30 Montgomery Street • Jersey City, N. J. 07302
ATT: ADVERTISING DEPT.

ПОВІДОМЛЕННЯ
для членів 3-го Відділу

З днем 15-го грудня 1996 року 3-ій Відділ злучиться з Відділом 171-им, якого секретарем є:

ҐЕНОВЕФА КУФТА

Просимо членів 3-го Відділу звертатися у всіх справах плачення вкладок та забезпечення до секретаря 171-го Відділу на адресу:

Mrs. Genovieve Kufta
572 Avenue A
Bayonne, NJ 07002
(201) 436-7005

ПОВІДОМЛЕННЯ
для членів 29-го Відділу.

З днем 1-го січня 1997 року 29-ий Відділ злучиться з Відділом 282-им, якого секретарем є:

МАРІЯ БОЛОСЬКИЙ

Просимо членів 29-го Відділу звертатися у всіх справах плачення вкладок та забезпечення до секретаря 282-го Відділу на адресу:

Mrs. Mary Bolosky
311 Wright Avenue
Kingston, PA 18704-4613
(717) 288-4056

ПОВІДОМЛЕННЯ
для членів 52-го Відділу.

З днем 1-го січня 1997 року 52-ий Відділ злучиться з Відділом 253-ім, якого секретарем є:

ПЕТРО ГАВРИЛЬЦІВ

Просимо членів 52-го Відділу звертатися у всіх справах плачення вкладок та забезпечення до секретаря 253-го Відділу на адресу:

Mr. Peter Hawrylciw
23 Karen Drive
Ludlow, MA 01056
(413) 589-0056

ПОВІДОМЛЕННЯ
для членів 150-го Відділу.

З днем 1-го січня 1997 року 150-ий Відділ злучиться з Відділом 253-им, якого секретарем є:

ПЕТРО ГАВРИЛЬЦІВ

Просимо членів 150-го Відділу звертатися у всіх справах плачення вкладок та забезпечення до секретаря 253-го Відділу на адресу:

Mr. Peter Hawrylciw
23 Karen Drive
Ludlow, MA 01056
(413) 589-0056

ПОВІДОМЛЕННЯ
для членів 167-го Відділу

З днем 1-го січня 1997 року 167-ий Відділ злучиться з Відділом 165-им, якого секретарем є:

МАРІЯ ПЕЛЕХАТА

Просимо членів 167-го Відділу звертатися у всіх справах плачення вкладок та забезпечення до секретаря 165-го Відділу на адресу:

Mrs. Mary K. Pelechaty
3318 Stickney Avenue
Toledo, OH 43608
(419) 726-4712

ПОВІДОМЛЕННЯ
для членів 243-го Відділу.

З днем 1-го січня 1997 року 243-ий Відділ злучиться з Відділом 452-им, якого секретарем є:

НАТАЛІЯ ШУЯ

Просимо членів 243-го Відділу звертатися у всіх справах плачення вкладок та забезпечення до секретаря 452-го Відділу на адресу:

Mrs. Natalie Shuya
6646 Howard Avenue
Hammond, IN 46324-1306
(210) 931-8752

ПОВІДОМЛЕННЯ
для членів 301-го Відділу.

З днем 1-го січня 1997 року 301-ий Відділ злучиться з Відділом 114-им, якого секретарем є:

ОЛЬГА БЕРЕЖАН

Просимо членів 301-го Відділу звертатися у всіх справах плачення вкладок та забезпечення до секретаря 114-го Відділу на адресу:

Mrs. Olga Berejan
2324 W. Thomas
Chicago, IL 60622
(312) 278-1404

ПОВІДОМЛЕННЯ
для членів 433-го Відділу

З днем 1-го січня 1997 року 433-ий Відділ злучиться з Відділом 267-им, якого секретарем є:

ГЛОРІЯ ТОЛОПКА

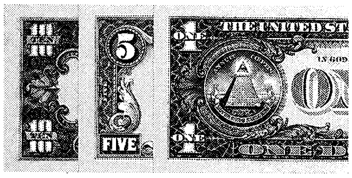
Просимо членів 433-го Відділу звертатися у всіх справах плачення вкладок та забезпечення до секретаря 267-го Відділу на адресу:

Mrs. Gloria Tolopka
293 W. 5th Street
Deer Park, NY 11729
(516) 667-6483

❊ ПОСЛУГИ ❊

❊ FUNERAL DIRECTORS ❊

ВОНИ БУДУТЬ ВАШІ!

Придбайте оголошення для „Свободи" або Українського Тижневика

Ваша винагорода базуватиметься на сумі за зібрані оголошення. Необмежені можливості для осіб, які є готові присвятити свій час і досвід.

За деталями просимо звертатися до:
Адміністрації „Свободи"
Відділ оголошень — Марії Шепарович
30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237

УНС ПРОПОНУЄ НОВІ ВІДСОТКИ 6.00% за довготермінові пенсійні заощадження (ANNUITIES)

Ці відсотки обов'язують від суми 5,000.00 долярів або вище
ТЕЛЕФОНУЙТЕ ДО УНСоюзу СЬОГОДНІ!!!
800-253-9862

ПОВІДОМЛЕННЯ
Членам і Відділам УНСоюзу

Повідомляємо Членів і Відділи УНСоюзу, що з уваги на закінчення року, Головна Канцелярія УНСоюзу мусить замкнути рахунки та здепонувати у банках гроші, одержані від Відділів

не пізніше, як вполудне 20-го ГРУДНЯ 1996 РОКУ.

Гроші, прислані пізніше вже не зможуть бути зачислені на 1996 рік. З уваги на це, закликаємо всіх Членів УНСоюзу заплатити вкладки, платні в цьому місяці, якнайскоріше, а всі Відділи УНСоюзу вислати розрахунки і гроші так скоро, щоб вони наспіли до Головної Канцелярії не пізніше як у П'ЯТНИЦЮ, 20-го ГРУДНЯ 1996 року до полудня.

Звертається увагу на те, що Відділи, які спізняться з присилкою вкладок, будуть подані як довжники в річному звіті.

Головна Канцелярія УНС